


**Arany  
Korszak**

A TENY-A-REMÉNY-ES-A-MEG-  
GYOZŐDESEN-ALAPULÓ-FOLYÓ-  
IRAT

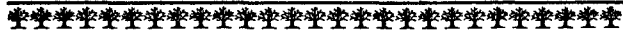
BCU Cluj / Central University Library Cluj

1924 évi október hó 12-én  
II. évfolyam \* 19-ik szám

 Megjelenik havonta kétszer  
Cluj—Kolozsváron, Strada  
Regina Maria 36. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:  
Egy évre - - - - - 75 Lel  
Fél évre - - - - - 40 Lel  
EGYESSZÁM ÁRA 3 LEI





III. évfolyam. 1924 október 12. 19-ik szám

**AZ „ARANYKORSZAK” TARTALMA:**

**VALLÁS ÉS FILOZÓFIA**

<i>Európa nyomora</i> . . . . .	307
<i>Az osztályok kétségbeesésben vannak</i> . . . . .	307
<i>Nincs bizalom a nemzetek között</i> . . . . .	308
<i>A fenyegető helyzet oka</i> . . . . .	309
<i>Még nagyobb zavar fog következni</i> . . . . .	309
<i>A föld nyomorúságának az orvossága</i> . . . . .	309
<i>Kérdések és feleletek</i> . . . . .	320

**TERMÉSZETTUDOMÁNY**

<i>Az állatok teremtésének a célja</i> . . . . .	315
<i>A gonosz állatok kihalófélben vannak</i> . . . . .	315
<i>A növényi élet, mint tisztító tényező</i> . . . . .	316
<i>Az állati élet, célja szolgálatában</i> . . . . .	316
<i>Az ember megjelenése a színen</i> . . . . .	316
<i>Isten felhasználja az ember értelmét</i> . . . . .	316

**MŰVÉSZET ÉS IRODALOM**

<i>A pálmafa</i> . . . . .	310—315
----------------------------	---------



BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnap  
Strada Regina Maria 36. — Telefon 4-46

Szerkeszti . . . . . *Faluvégi Dénes*

Előfizetési ára: egy éve . . . . . 75 lei.  
fél évre . . . . . 40 lei.  
egyes szám ára . . . . . 3 lei.  
Csehszlovákiában egy éve 20 csehkor.

Levelezés és előfizetés e címre küldendő  
dendők . . . . . „*Aranykorszak*”  
Str. Regina Maria 36. . . . . *Cluj-Kolozsvár*



II. Évfolyam.

1924. Október 12. vasárnap

19. szám

EURÓPA NYOMORA *J. F. Rutherford rádióelőadása*

TIZ évvel ezelőtt a német birodalom a legnagyobb világhatalom volt a földön. Ma oda a fénye és dicsősége. Németország leggazdagabb bányavidéke ez idő szerint a győző ellenség kezében van. A német nép és a kormány emiatt nagy veszteséget szenvedett és az ellenségnek sem volt belőle semmi haszna.

A földeket főképen asszonyok művelik. A férfiak, akik túléltek a háborút, kevés kivétellel városokban vannak összezsúfolva. A föld megművelése kezdetleges, főképen állattal és kapával történik és más kézi szerzeszámokkal. Teherhordó állatokban nagy a hiány és ritkán látni egy pár lovat vagy öszvért az eke vagy a borona elé fogva. Szokott látvány, amint egy tejelő tehén húzza az eket két egy asszonytól vezetve. A napi munka bevégezése után a gyermekek egy olyan tehennek a tejét isszák, amely egész nap nevelés mezei munkában volt. Az eredmény szemmel láthatóan ártalmas a gyermekekre.

Az emberek leverték és szomorúak. Valósággal minden arcra rá van írva a bánat, a halál és kétségbeesés. A munkáért fizetett bérek nem elegendők az otthon szükségleteinek a megszerzésére. Az élelem és a ruházat drága. Két évvel ezelőtt Németország Európa legolcsóbb országa volt az ott tartózkodásra. Ma a legdrágább. A termelt áruk silányabbak, az árak magasabbak és a kereskedők és iparosok nagyban üzik az árdrágítást. Az okok kézenfekvők, ha a tények ismereteseek.

A sajtó nem hozza a belső dolgokat, mert hiszik, hogy ezek a dolgok csak fokozhatják a zavart. Egy némely ilyen tény a következő:

Egy kereskedő, akinek folyószámlája van egy banknál, és aki kénytelen pénzt kölcsönvenni üzlete folytatásához, havonként 4 percentet kell, hogy fizessen a banknak, vagyis havonként negyvennyolc percentet a kölcsönvett pénz után, és ha rosszul megy az üz-

let és kénytelen túllépni a bank által nyújtott folyószámla hitelét, a bank a kamatlábat évi 84 percentre emeli. Így aztán rövid idő alatt egész tőkét elviszi a kamat.

A kereskedő érzi, hogy javait, áruit túlságosan nagy áron kell eladnia, hogy eleget tehessen kötelezettségeinek. Tehát a bankok kényszerítik a kereskedőket az árdrágításra, az áldozatok pedig a kisemberek egytől-egyig. Mindez nem alkalmas arra, hogy a nép kedélyét megnyugtassa. A szocializmus, a kommunizmus és a radikálizmus más formái egyre erősödnek. Az elégedetlenség hullámai egyre magasabbra és magasabbra csapnak.

A sajtó legutóbb sokat irt a Dawes-féle ujjáépítési tervről. A bankok fix áron vezették be az arany-márkát. De ez valóban képzeletbeli dolog. Csak egy leendő pénz. Semmi sincs mögötte. Az arany-márka meg fog bukni és a Dawes-terv kudarccal fog végződni.

Ezek az állapotok természetesen kétségbe-ejtik a pénzembereket és a politikusokat. Ezek pedig a papok karjaiba rohannak, részint a pápai egyházba, remélvén, hogy ez valami módot talál a reájuk eső harag lecsendesedésére, vagy hogy némi oltalmat találjanak a fenyegető vihar elől. Szívük elhal a félelemtől, attól, amit közeledni látnak.

Egész Németországban csak egyetlen egy osztály elégedett. Ez az osztály azokból áll, akik teljesen az Úr felé fordították sziveiket és akik türelmesen várnak az ő igazságos országa felállítására.

**VALÓSÁGGAL AZ ÖSSZES OSZTÁLYOK KÉTSÉGBEESÉSBEN VANNAK**

Ami áll Németországra, ugyanaz áll Romániára, Csehszlovákiára, Ausztriára, Délkelet és Déleuropa többi országaira.

Olaszországot egy olyan fanatikus ember kormányozza, aki egy nap a pápaságnak ját-

szik a kezére, másnap pedig ellene dolgozik. Mussolini és követői sem nem biznak, sem nem szeretik a pápát. Bolondja a hatalomnak és dicsőségnek és odadob valami koncot a papoknak valami sötét célért. Egy napon ez a radikális elem a papok ellen fordul majd.

Spanyolországban kétségtelenül a világ legalávalóbb kormánya van a hatalmon. Egy diktátor kormányoz, akit büntetésekből álló rendőri karhatalom támogat, akikben egy szemernyi lelkiismeret, sem igazságérzet nincsen. Ha egy polgár bűnnel van gyanúsítva, nyomban letartóztatják; és ha nem akar vallani, úgy a régi inkvizíció minden gonosz eszközét szedik elő ezek a büntetett hivatalnokok, hogy megkapják a kivánt vallomást, amely a legtöbbször az áldozatokból kicsikart hamis vallomások, akik ilyen áron akarják megmenteni az életüket. Nehéz puszkákat ejtenek le lábujjaikra, kéz- és lábujjaik körmeit harapófogókkal szakítják ki; húsukat harapófogókkal tépik ki, nyakuknál fogva akasztgatják őket majdnem halálra és csak azért veszik le őket, hogy újból fel lehessen őket akasztani és kínozzák őket, míg ki nem csikarták tőlük a vallomást. Attól való félelmükben, hogy elvesztik a nemzet feletti hatalmukat, az árdrágítók, politikusok és a papság kezét fogtak egymással, hogy ezt a gonosz állapotot fentartsák.

A szólásszabadság ismeretlen a sötétség ezen országában és aki tiltakozó szavait meri felemleni, rögtön elintézik. Legutóbb Spanyolország egyik legnagyobb tanítója és egyetemének híres tanára, jogos felháborodásában e gonosz praktikák miatt a nyilvánosság előtt mondott beszédében hívta fel az emberek figyelmét. Az eredmény az volt, hogy letartóztatták, elvitték és valószínűleg börtönben sinylődik; de sokan azt hiszik, hogy teste a földben porlad.

Az emberek nyögnek e nagy elnyomatás alatt és várva-várják az időt, mikor egy bátor vezér sikra száll a szabadságukért.

Franciaország megnyerte a háborút; de sokkal nagyobb veszedelem fenyegeti. Tapasztalatai a Ruhr-vidéken haszonnélkülieknek bizonyultak. Államférfiai és kormányzói, akik a háboru alatt vezették az állam hajóját, kénytelenek voltak félreállani és most a radikális elem van hatalmon. A pénzemberek félnek és a pénz értéke folyton esik.

Az angol birodalom kétségtelenül a legnagyobb világhatalom a nap alatt, merész lendületet vett, noha alapjaiban ingadozik. Politikusai és pénzemberei nagy kiállítást rendeztek Wembley-ben, London egyik külvárosában. A legimpozánsabb dolog, amit e téren valaha elértek. Minden gyarmata van itt képviselve, dicsőítvén a gazdagságát, politikai és egyházi szervezeteit. Valóban kétségbeeső kísérlet hatni az emberekre ha-

talma nagyságával és a birodalom presztízsével. Félelem és zavar kényszerítette a vezetőket e lépés megtételére. A felületes szemlélő mondhatja: Valóban egy ilyen nagy birodalom örökre megállhat.

#### NINCS BIZALOM A NEMZETEK KÖZÖTT

Az európai nemzetek között nincs többé bizalom. A nemzetek, noha valósággal csödben vannak, lázasan készülnek további háborúra. A legutóbbi hetekben egy angol feltaláló előhozta az ugynevezett „halálsugarakat“, a pusztításnak egy borzalmas eszközt, amely egy olyan várost, mint London vagy Párist egy éjszaka alatt el tud pusztítani és minden embert megölni. A feltaláló repülőgépet használt London és Páris között és mindkét kormánnyal tárgyalt a találmány eladását illetően. Még Amerika is pályázott rá, azonban a brit birodalom milliók árán a maga számára biztosította. A félelem volt az indító ok.

A világháboru folyamán egyes dolgokat titokban tartottak, de ezek most napfényre kerültek. Például a háboru folyamán a különböző egyházak papsága, mint sorozási ügynökök működtek, templomépületeiket sorozó helyiségekké alakították át és rábeszéltek a fiatal embereket, hogy menjenek a háboruba. Ezekért a szolgálatokért a papok pénzbeli jutalmat kaptak a kormányoktól, melyet a hadügyminisztérium fizetett ki nekik.

Az emberek, akik hallgattak a papok buzdító beszédeire és belépve a hadseregbe, a frontra mentek, hátrahagyták családjukat és szeretetteiket, akik vitték a puszkáikat és hátsákjaikat, akik a sáros lövészárkokban aludtak és akik elszenvedték a háboru minden fáradságait, naponta körülbelül 21 centnyi zsoldot kaptak, míg a papok, akik ezeket az embereket toborozták, és akik mint táborigazgatók szolgáltak a hadseregnek, napi 5 dollárt kaptak; főfeladatuk az volt, hogy cigarettákat osztottak ki az emberek között és néha-napján ugynevezett vallási szertartást végeztek. Ezek az igazságok, ha napfényre kerülnek, nem igen tesznek azoknak, akik a háboru terheit viselték.

A népek elégedetlensége fokozatosan nő. A munkanélküliek száma milliókra megnőtt. Ezek nagy serege heti segélyt kap a kormánytól. Azonban ez a segély nem elégíti ki az embereket, akik ezt mondják: „Mi nem akarunk jótékonyságot. Mi munkát akarunk, hogy tisztességesen megélhessünk.“

A komoly helyzet hatása alatt Anglia legnagyobb államférfia ezt mondta: „A civilizáció halálra van ítélve, ha valami nem történik.“ A fennálló hatalmak nem bírnak a nehézségekkel megküzdeni. Az államférfiak nagy bajban és félelemben vannak, mert

látják, hogy mi jön. Tíz évvel a világháboru törése után Európa helyzete rosszabb, mint háboru előtt volt.

### A FENYEGETŐ HELYZET OKA

Kell valami alapos okának lenni, hogy miért van Európa ilyen nyomoruságban és zavarban és miért fokozódik ez az állapot helyett, hogy csökkenne. Az emberek a találmányok és a haladás módszerei tekintetében sokkal felvilágosodottabbak, mint valaha és még sem tudják megoldani ezeket a súlyos problémákat. Ennek az állapotnak oka van, még pedig egyetlenegy oka. Ezt az okot leemlítette az Úr az ő Igéjében.

Több évszázadon át a föld nemzetei egy láthatatlan kormányzó hatalom, a Sátán hatalma alatt állottak, aki szembehelyezkedett Istennel és szembehelyezkedett az igazsággal és a világ népei és nemzetei felett uralkodva, elnyomó módszerekhez folyamodott. A világi hatalmak e láthatatlan kormányzó hatalma alatt voltak, akit az Irás „fenevad“-nak nevez. A szavak találóan jelképezik a kormányzó tényezők hajlandóságát.

Az emberek, akik megkísérelték a földet kormányozni, háttérbe szorították az ellenség által. A pénzügyi elem a nemzetek tulajdonképeni ereje gonoszul önző volt. A politikusok teljesítették a kereskedelmi hatalom kívánságait. Az egyháziasság egy ideig élvezte az Úr képviselőténak és az ő országa elhírdetésének magas előjogát, azonban ezek engedtek a gonosz átkos hatalmának és keletfoglaltak a világ kereskedelmi és pénzügyi hatalmaival. Ily módon alkotja a három elem azt, amit az Irás „fenevad“-nak mond.

Az Úr megmondotta, hogy a dolgok e rendje egy bizonyos időben véget fog érni; az Irás azt mutatja, hogy ennek a végnek kezdete 1914 őszén lesz, és hogy ezt egy világháboru fogja jelezni, melyet éhínség és megfagyás fog követni. Jézus részletesen szólva a földön a háboru után létező állapotokról, amelyek döntő bizonyítékai lesznek a világ végének, ezeket mondotta: „A földön pogányok szorongása a kétség miatt; mikor a tenger és a hab (a nyugtalan, elégedetlen néptömeg) zúgni fog. Mikor az emberek elhárulnak a félelem miatt és azoknak várása válik várossá, amik e föld kerektségére következnek.“ Látjuk tehát a mi Urunk szavainak teljes valóra válását. Az Úr prófétája pedig erre az időre tekintve ezt mondja: „Ez az Isten bosszujának a napja.“ Azután ezt mondja az embereknek: „Jöjjetek népek és halljátok nemzetségek, figyeljétek, hallja a föld és teljessége, e föld kerektsége és minden szülőttei. Mert haragszik az Úr minden népekre.“ — Ésaiás 34:12.

### MÉG NAGYOBB ZAVAR FOG KÖVETKEZNI

Minden gondolkodó ember előtt világos, hogy a világ mostani állapota a közel jövőben még nagyobb zavarra fog vezetni. A világ államférfiai ezt felismerik és nyíltan meg is mondják.

Jehova pontosan tudta, hogy mi fog ebben az időben történni, prófétája által szólván és erre az időre utalva mondotta: „És abban az időben felkél Mihály, a nagy fejedelem, aki a te néped fiaiórt áll, mert nyomoruságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni mind ez ideig és abban az időben megszabadul a te néped, aki csak beírva találtatik a könyvben.“ — Dániel 12:1.

Majd ismét ezt mondja az Úr az ő prófétája által: „Azért várjatok rám, azt mondja az Úr, míg prédára kelek, mert elvégeztem, hogy egybegyűjtöm a népeket, hogy összeszedem az országokat, hogy kiöntöm rájuk búsulásomat, haragomnak egész hevét, mert gerjedezésem tüzeiben emésztetik meg az egész föld.“ — Sofonias 3:8.

Ugyanerre az időre utalva, Jézus azt mondotta, hogy a „népek nyomoruságát és szorongását a zavar olyan ideje fogja követni, amilyen nem volt a világ kezdete óta, és amilyen soha többé nem lesz.“ — Máté 24:21, 22.

Isten prófétája leírván az emberek önzését, amely megteremtette a maga gyümölcsét, ezt mondja: „Akik hajókon (nagy területi hatalmak és szervezetek) tengerre (az emberiség nyugtalan, rendetlen állapota) szállanak és a nagy vizeken kalmárkodnak, (nagy üzleteket bonyolítanak le az emberek között) azok látják az Úrnak dolgait és az ő csodáit a mélységben.“ (Zsoltár 107:23, 24) Az Úr azután a nagy zavart és annak eredményét e szavakkal írja le: „Szédülnek és tántorognak, mint a részeg és minden bölcsességüknek esze vész vala. De az Úrhoz kiáltanak az ő szorultságukban és sanyarúságból kivezeté őket. Megállítja a szélvész, hogy csillapodjék és megcsendesedtek a habok. És örülének, hogy lecsillapodtak vala és vezérli őket az ő kívánságuknak partjára.“ — Zsoltár 107:27-30.

### A FÖLD NYOMORUSÁGÁNAK IGAZI ORVOSSÁGA VAGY GYÓGYSZERE

Az emberiség e nyomoruságos állapotára csak egy orvosság van, és ez az orvosság — az Úr országa. Isten az ő prófétája által megmondotta, hogy meg fogja indítani az összes nemzeteket és akkor eljő majd minden népek vágya. Majd Sofonias próféta által ismét ezt mondja: „Akkor változtatom majd

a népek ajkát tisztává, hogy mind segítségül hívják az Úr nevét, hogy egy akarattal szolgálják." — Sofonias 3:9.

Ha a föld népei szívükkel és lelkükkel az Úr felé fordulnak, akkor kihozza majd őket nyomorúságos állapotukból és igazságos

kormányzatot fog közöttük meghonosítani, amely teljesíteni fogja minden becsületesszív vágyát.

Elközelített a mennyeknek országa. E tény bizonyossága kétségtelen. Nemsokára igazságos kormányzat lesz a földön.

## A P Á L M A F A

*Az igaz virágzik, mint a pálmafa és megnő mint a Libánus cédrusa. Zsolt. 92:13.*

**A** BIBLIA szép mezején sok összefutó gondolat nő meg egy mindenek fölé emelkedő, egy csodás szépségű, diadalmas tervvé, mely reitély emberek millióinak, de nyitja tárva azon tiszta szívé, alázatos kutatók előtt, kik nincsenek eltelve önmagukkal, hogy mindent énjükkel hozzanak kapcsolatba, hanem az isteni szempontból vizsgálják mély gondolatait, hogy megértve belőle jogaikat és kötelességeiket, helyesen tudják alkalmazni azokat minden körülmények között mások boldogítására.

Jogosan kérdezhetné valaki: „Miért nem iratott a Szentírás olyan egyszerű nyelven, hogy azt mindenki megérthesse?” Egy igen találó közmondás adja meg rá a feleletet: „Nem leled az aranyat a földszinén.” Jó is volna! Az értéket csak úgy összekaparni! De nem úgy! Mélyen a föld felszine alatt, honnan nem hallszik fel a sziklákat tördelő kalapácsütések kopogása, hol sulyos teher alatt görnyed a bányák fia, ott verejtékezik a kincs után sóvárgó s lel megnyugvást epedő szívébe, ha fölcsillámlani látja bár gyöngye erét az oly sokat jelentő boldogság utjának s törtet lankadatlan mindig csak előre, ezer vészből, bajból kap újra erőre; a célt nézi, remél, minden fényben ragyog. Kérdezd: „Nem fáj sorsod?” Dalba fogva ejti, el sem is felejtí, csak a jövőt sejtí s tuláradóan zengi: „Oh, mily boldog vagyok!” Avagy máskép van ez a hit harcosaival? Nem inkább ráillik, hol az élet árad? Hol a szívek mélyén titkon szönek szálát, s a fény tengerében baj tűnik, köny szárad? Ne nézd muló fényét földi lét árjának! Ne sirj, ha rideg sir szárnyat szeg vágyának! Igéret áll mindig: „Őrszemem vezérel. Ki Vele utazik, boldog révbe ér el.”

Jer Testvérem nézzük szövegünk tartalmát: Virágzó pálmáról s Libánus cédrusát.

Miért hasonlítja Isten az igazat a pálmához? Vizsgáljuk meg, hogy milyen tulajdonságai vannak a pálmának, melyek által a szentek jellegzetességei benne lelik típusukat? Milyen is az a pálmafa?

Elmélkedjünk első részéről és lássuk meg, hogy a pálmafa nem olyan közönséges növény, mint azt talán sokan gondolják.

Valóban különös növény a pálmafa. Valamennyiben hasonlít a telegráf-oszlophoz,

melynek tetején bokorszerűen vannak csoportosítva a dróttartó cserepek, vagyis szigetelő csészék. Így a pálmafa is. Igen egyszerű lombbal van diszítve. Hiába keresed dus koronáját, mely külső pompát kölcsönözne neki. Csakugy a szenteken: Isten igaz gyermekein, kik nem nyelvvél, fénynyel, hanem hallgatag keresztyének. Az ilyeneket Isten különleges népének nevezi, (1. Pét. 2:9) jóllehet nincs egyéniségükön semmi szemmel látható csudálni való. Nincs, mert rejtve az élet Krisztussal. Éles megkülönböztetésképp az emberi szokásoktól ezek nem szánmutatásból járnak gyülekezetbe, csak magukat meghajtani, vagy a szolgálatban való részvétel által, képességeiket fitogtatni, sem pénzszerezési szándék nem vezetí őket oda, hanem csak egyedül Istennek óhajtanak tetszeni, tehát különös népek a mások szemében.

A pálmafa egynesen nő felfelé. Fel, fel az ég felé. Ez állapot jelképezi a szentek gondolatait, melyek menny felé vannak irányítva. Másképp a pálmafa nem növeli szét ágait, ugý ezek sem engedik gondolataikat szétbarangolni idegen tájakon, hol lesben vár sok tör bántó éle, óh nézd a pálmafát, nem igyekezik félre s ha szürkén látod is a célt folyton tartja — igyekezzél vele!

„Az igaz virágzik, mint a pálmafa” ... Nemcsak nő... nő felfelé, hanem fenséges egyszerűségében túlnó minden más fát, mint az igazak, kik szívék tisztaságáért, nemes, jó indulataikért, gyöngédségükért, finomságukért és önzetlen, igaz szeretetükért társaik fölé emeltetnek, hogy lássák a mennyei világozógot, hogy alakuljanak Isten hasonmásához. Virágoznak, mint a pálmafa. Ékeskednek, segitenek, áldást vesznek s azt hittenek.

A pálmafa legkisebb árnyat vet az összes fák között. Nem zárja el a napsugarat, sem a langyos esőt nem fogja fel a közelében élő növények elől. Az Úr választottai hasonló áldásos életet élnek. Nem akadályozzák mások előhaladását. Az igazság termékenyítő esőjét s az isteni dicső fényt átengedik ömölni magukon s árasztják mások szívébe abban az arányban, amilyenben számukra felülről jön. Örömmel sietnek segítségükre lenni mindazoknak, kik jogos részesei a mennyei igére-

neknek most, hogy közösen áldhassák majd a föld minden igazság után vágyó emberét. A pálmafa szive puha és finom, míg a többi fáké kemény. Jelenti ez a szentek rokon-szenvező állapotát úgy az igazsággal szemben, mint egymás iránt. Szeretet által törek-szenek betölteni Isten törvényét s nap-nap után fejleszteni önmagukban a Lélek drága gyümölcsseit. Érted tehát már részben, hogy miért hasonlítja Isten az igazak jellemét a pálmafához? Oh Isten bölcsességének mély-séges gazdagsága! Tudnánk-e mélyére ha-lyolni ihletett szavaínak? Valóban csodálatos könyv a Biblia azok részére, kiknek meg-nyitottak értelmi szemei, kiket úgy megraga-gított Isten kegyeletes tervének hosszúsága, szélessége, magassága és mélysege, akik megismerték az emberiség Megváltóját!

Nagyon sokan hallottak és tanultak a pál-mafáról olyan országbeliek, kiknek hazájá-ban nem tenyészik e különös fa. De ha ezek az isteni igazság ismeretét nem bírják, nem tudnak összehasonlítani tenni ennek kiváló tulajdonságai és az Ur népe jellemvonásai között, következőleg egészen figyelmen kívül hagyják. Ugyanez áll megfordítva is. Ha va-laki nem ismeri a pálmafát, vagy nem hallott tulajdonságairól, nem értékelheti idézetünk szövegét kellően, még ha sokszor hangoztatja is tanítások, vagy társalgások alkalmával. Mily áldásos alkalom tehát, hogy most beha-lyóan vizsgálódhatunk e téren s megértése által e szövegnek gazdagodhatunk tudásban, de különösen az egyszerűség, szolgálatkész-ség, hűség és a lelki megnövekedés áldá-saival!

A pálmafának az összes fák között a leg-kevesebb gyökere van — egyetlen — hason-lóan a sárgarépához, melynek töve lefelé ha-tol. A pálmafa gyökerének segítségével tartja fenn magát állásában és életerejében s míg mélyre, mindig csak mélyre igyekszik, bősé-ges tápanyagot nyer a földanyától anélkül, hogy más növények elől ragadná magához az életfeltételeket.

E világon vannak, de nem e világból valók. Nem szívják a földi dolgokból életerejüket, hanem egy elrejtett mély helyről: a Krisztus igazságából. Ebből dusan tápláltnak, hogy szépen fejlődhessenek a lelki jólét mind ma-gasabb és magasabb állapotára, de eközben nem károsítják meg társaikat sem anyagilag, sem becsületben, hanem mindenben segítsé-gükre igyekeznek. De a világ ügyeibe nem vevőnek, jogaihoz, kincseihez nem ragasz-szódhatnak; a meglevőt nem tekintik annak: módot, rangot csak száraz avarnak, amely lehull szél ha végigfújja, keresed a helyét, de senki sem tudja. A mennyben hát raktároz-nak kincset, mert tudják, hogy nyilván lesz, ki mit tett? Vetése a szívjósága, vagy gaz? ... Mint a palma, virágzik az igaz.

A pálmafának még más tulajdonsága is

van. Próbálj egy lapos követ tenni oda, hol a földből akar kinőni, csodálatos módot láatsz. Vagy felemeli, vagy mellette buvik ki, de kibúvik és nő, nő felfelé egyenesen. Kaliforniában történt nemrégiben, hogy egy illető házat épített. A ház helyén egy pálmafa volt kikelőben, amelyről a tulajdonos nem tudott. Mi fog most történni? — figyelte a gazda. Mi egyéb, mint az, hogy a pálmafa keresztül tolódott a padlón, a padláson, sőt a tetőn is és ott állott a ház, de ott állott dalián a pál-mafa is.

Lám fejlődésében semmi meg nem aka-dályozhatja. Csak halvány példája ez az Ur igaz gyermekeinek, akiket nem lehet meg-gátolni, eltántorítani, sem eltántani a menny felé való futástól. Oh nem! Mint az apostol mondja: „Kicsoda szakaszt el minket a Krisztus szeretetétől? Nyomorgatás-é, szo-rongató keserűség-é, üldözés-é, éhség-é, me-zitелenség-é veszedelem-é, fegyver-é? Semmi nem! Sem ember, sem angyal, semmiféle ha-talom, sem élet, sem halál! Oh nem! (Róm. 8:35, 38, 39) Mert ezek ellene állanak mindannak, ami megakarja akadályozni az előretörésben. Ha lehetetlen eltávolítani azt az utból, áttörnek rajta, vagy kikerülnek, de mégis mennek ezer akadály dacára is, csak-hogy hivatásuknak eleget tehessenek.

Ujra kérdezzük magunktól: Ha így áll a világ, miért nem választotta Isten a lombos tölgyet a szentek jellemének jelképezésére, mely oly szembeütően díszeleg, tetszetős formájával oly megragadó, csak úgy pompá-zik és kellemességeket kínál fel? Állása szil-lárd, ereje nagy s koronája büszkén tekint messze környezete fölött. Vagy miért nem valamelyik más fát? De gondolkodjunk! A szépségen átsuhan az őszi szél s hová lett? Minden erőlködés dacára sem tudnál életet önteni belé hónapok során át, mert a halotti állapot nehezdedt rá. De nézd a pálmafát! Időre, körülményekre való tekintet nélkül szépen virít egyszerűségében tovább, tovább, mindörökké. Avagy akarná-é mennyei Atyánk, hogy népe tunyasságban tétovázna? Valóban nem! Azt akarja, hogy legyen ha-sonlatos a pálmafához; hogy mindig ifjui erővel álljon a résen és Isten s emberek előtti való kedvességben nyilvánítsa meg az élet jelenségét. A lelki gazdagodás és a kincsek utáni vágy legyen jellegzetessége.

Az idősebb pálmafa zamatosabb és több gyümölcsöt terem, mint a fiatal s még hozzá évadonkint: korait és későit. Ezeket csopor-tosan kínálja fel, hogy minél nagyobb mér-tékben kielégítse az utána sóvárgók kívánal-mait. Tehát nem magának éli.

Milyen szépen hasonlít e tekintetben is az igazak jelleméhez! A hű keresztyén egész életpályáján keresztül termi a léleknek mind inkább édesedő és tápláló gyümölcsseit: a szeretetet, örömet, békességet, békességtü-

rést, hitet, alázatosságot, atyafiui szeretetet, s ezekhez hasonlókat. Bármilyen korban legyen is valaki igazi kereszttyénné, alkalmas és alkalmatlan időben, kedvező és kedvezőtlen körülmények között is, teremnie kell a léleknek a gyümölcsseit kisebb, vagy nagyobb mértékben a mások javára, mert „az igaz virágzik, (gyümölcsözik) mint a pálmafa.”

Volna-e még a pálmafának más különös tulajdonsága? Igen! Van még! A puszták pora, mely szokás szerint más fára rátapad, a pálmafára nem ragad, rá nem halmozódik. Az igaz távol tartja magát minden büntől, szennytől, ment minden földi befolyástól, a téves tudomány porától, melyet a szél ide s tova fúj. Utját nem állja háló, se tör, minden veszélyen keresztül tör. S ha lágyan ringat a szél rangot, felismeri az idegen hangot. Aranytól, sártól magát óvja; semmi nem kell egyéb, ami rög s törmelék — mert lelke fel, magasba vonja.

Palesztina határain, a pálmafa hazájában mérges szőlő is terem, melynek az a tulajdonsága, hogyha egy fát megközelíthet, rátekeredik, elzárja attól az erőt és napfényt anynyira, hogy azt táplálék hiányában meg is öli. A fa kipusztul, a mérges szőlő pedig nagy kiterjedetten tovább él. Nincs egyetlen fa a pálmafán kívül, mely életben maradhatna ennek ártalmas befolyása alatt. De im a pálmafa! Már kuszik alatta életszívó szála a gyilkos szőlőnek; vastag gyökerei milyen gyorsan nőnek! Ácsai feltörnek, sűrű hálót szőnek. De im' a pálmafa! végigtekint rajta, mosolyra nyíl ajka. Óserejét tartja örökzöld pálmának, ellent tud állani viharok árjának s csak ennek ne tudna? Oh nem árthat néki! Viruló teljében könnyedén túléli.

Hát az igaz nem így,  
szigoru bajok közt?

Akadályok ezre  
tornyosul felette,

Cselvetések árja  
nő meg körülötte . . .

A nyílt pályán állja,  
leküzdve a sok gőzt.

Teher sulya alatt  
ha olykor meggörnyed,

Gondok világában  
ha olykor megszőrnyed,

Nem látod lebulni,  
mert célja más irány.

Vele jární, élni:  
napsugaras virány.

Felfelé visz útja  
mindig az igaznak,

A Mester szabta így  
s támaszát igéri.

Ki Vele pihen el,  
bárhogy megaláznák,

Virágzik, mint pálma  
s a gonoszt túléli!

Kedves Testvérek! Tán még többet is beszélhetnénk a pálmafáról s az ezzel kapcsolatos igaz jellemről, de hadd térjünk át szövegünk második részéhez, mely így hangzik: „Az igaz megnő, mint a Libánus cédrusa”. Figyeljük meg az isteni bölcsességet, mely a 92. zsoltár 12. versének második feléből oly csodálatosan tárul elénk, amely összefüggésben van az első résszel. Lám milyen elrejtve vannak Isten titkai a bibliai versek mögött. Igen találoán kiált fel Pál apostol, mikor sok titoknak nyomára jön: „Oh Isten bölcsességének és tudományának mélységes gazdagsága! Mely igen megtudhatatlanok az Ő ítéletei és végére mehetetlenek az Ő utai!”

Nézzük tehát, hogyan kerül összefüggésbe az igazak jellege a cédrusfával? És nézzük különösen jellemük fejlődését.

A cédrusfa hegyen nő. Csak Siria hegyein, melyek 6500—8000 láb magasak a Földközi-tenger színe fölött. Mily találoán ráillik ez a jelkép az Ur igaz gyermekeire, ahogyan Náhúm próféta mutatja be őket az 1:15-ik versében: „Ime, a hegyeken vannak a himnodóknak, a békesség hirdetőinek lábai.” Igen, ott vannak az egyház az Ő Urával, a Test a Fejvel. Már 1900 éve szilárdul ez egység, mióta a Test Feje: a Jézus működik. Mi a láb-tagok a hegytetőre kerültünk megigazulásunk s a Krisztusba vetett hitünk által. Zakariás próféta is így mondja: „A Krisztus lábai a hegy tetején állanak.” (14:4) Felmagasztosított állapotban.

Miképen Jézus felemeltetett, azonképen mi is valóságosan elérünk az általa megígért dicsőséges állapotba, nem a magunk erejéből ugyan, hanem szeretetteljes vezérlése folytán. Ez állapot már a jelenben is birtokunkban van — amint mondtuk — hit által; azért nézünk el keletre, nyugatra, délre és északra, hogy megérthessük Teremtőnk becses és dicsőséges tervét — a bűnből és halálból való megváltásunk nagy munkáját. A test szerint élő emberek közül senki meg nem értheti e magasröptü gondolatokat, a lelki dolgokat, mert „a Lélek ereje által bíraltatnak el ezek.” Csakis a szentek, kiknek birtokába adta Isten azokat.

Siria magas földjei a dicsőség jelképe; Libánus fehér hegye, a tisztaságnak. A hegy országot jelent. A cédrusfa jelképezte szenteknek ígérete van arra nézve, hogy Isten országa szellemi részének lesznek birtokosai, az örök tisztaság hazájának.

A cédrusfa veres-színű, igen tartós és jó illatu. Színe emlékeztet a Jézus vére; tartós állapota a hit erejére. Türelmed, jóságod s szereteted végig nagy-áldás azokra, kik illatod érzik. Gyakran énekeljük, biztos hittel zengjük: Minden szennytől megmos Jézus drága vére. Ha szavát fogadod, s kegyét megragadod, sohse feledd zengni: Áldás nagy nevére! Intve vagyunk tehát, hogy éle-



nk végéig tegyük ezeket, hogy az engedelmesség által illatozzunk jó Atyánk előtt. Csak úgy vehetünk részt Urunkkal az uralkodásban s az egész emberi nem megáldásában, ha eltűrünk minden nehézséget, mint Jézus, Krisztusnak jó vitézei. Beh csodálatos, hogy az igaz virágozik, mint a pálmafa és megdő, mint a Libánus cédrusa!

A cédrusfa törzse annyira izmos, hogy hatalmas épületeket készíthetnek belőle. A Sámson dicsőséges temploma is e fa anyagból készült. Ez az épület csodálatos módon: szerelmek pengése és minden zaj nélkül állították össze Jeruzsálem városában. I. Kir. 6:7. Ennek helyezték el a szövetség-ládáját, melyben ismét a veder állott a mannával, Áron virágozott vesszeje és más szent tárgyak. A pusztai Sátor butorzata is mind hasonló anyagból készült. — Isten szentei erős szívűek, állhatatosak. Ellene kelnek a hamis tudomány heves szelének, melynek gyökere nem fogódzik Isten igaz igéjében, épen mint hogyan a Libánus egyenes fája ki nem mozdul állásából a vihar, az égi háboru miatt. Én a hegy tetején.

Miért olyan drága és becses a cédrusfa? Mert annyira erős gerendákat nem igen lehet előállítani más fából. Sámson templomában minden butordarab igen értékes volt. Urunk azt mondja, hogy mi az élő Istennek vagyunk a temploma. II. Kor. 6:16. Mindegyünk egy alkotórész eme nagy templomban, mint a Salamónénál, itt is kalapácsolás s más külső megnyilvánulások nélkül kell összehajlítassunk emberi kéz, azaz segítség és erőltetés nélkül. E templom igen dicsőséges lesz. Azért a legjobb anyag kell hozzá, a legmegfelelőbb tagok, akik drága véren áldattak meg, az Atya Egyszülött Fiának lete árán.

Ahol egykor annyi sok ezerre menő fa volt, Libánus hegyén ma már csak egy néhány maradt. Kitermelték különleges célokra. Így maradt az igazaknak már csak egy kicsiny csoportja; a többi elment boldogabb hazába, tovább vágyva, ringat a szív édes álmot s megérkezett ha babért szedve hazaszállott.

Kedves Testvérek! Gondolná-e valamelyiketek, hogy ez a szentírási vers nem ejtett bennünket valóban gondolkodóba? Higyjük el, hogy a jelen alkalommal ez a táplálék a mi lényünkre.

Mint a pálmafa . . . mint a Libánus cédrusa . . . Mindakettő mindig zöld s minél tovább vizsgáljuk, annál több életerőt fedezünk fel bennük.

A cédrusfát pompásan ki lehet csiszolni, bár igen erős munkát kíván, míg fényes lesz. Így csiszoltatunk ki mi is, amint érintkezésbe jövünk egy és más dologgal. Ugy van írva, „az embernek ellensége lesz a száját háznépe.” Máté 10:36. És igen taláiban van írva. Nevekedni, elkészülni csak

a próbák által lehet, amelyek érnek bennünket künn és benn. S ez mind jól van így!

Azonban a csiszolt gyémántnak sincs világossága önmagában, csakis, ha a naptól kölcsönzi azt. Avagy van-e fényünk önmagunkban? Nincs, nem lehet. Csak úgy ragyoghatunk, ha az igazi kútforrásból, Urunktól, az igazság Napjából meritünk, veszünk, kölcsönzünk fényt. S akkor . . . majd „ha életünk megjelenik, mi is megjelenünk Vele dicsőségében.”

Gyakran feltettem már magamnak a kérdést: Miért nem jön az én szomszédom, az én barátom a jelen igazság ismeretére? Hogy lehet, hogy milyen szívélyes és nemes érzelmű emberek s mégsem tudom megértetni velük, hogy Isten országa mennyei részének ők is lehetnének örököszei? Miért? Azért, mert ezek az emberek mind igazaknak tartják magukat.

Nézzünk egy példát: Kérdezd meg a kisfiadat, hogy csináljon neked egy első szobába beillő szépen kicsiszolt asztalt. Mit fog tenni? Mit? Hát elvállalja. Keres szép sima deszkákat s azonnal félrevonul, hogy ígéretét beváltsa. Dolgozik, ahogy csak tud. Tán még a kezét is elvágja bele! De mi történik? Értéktelenné teszi a deszkát, de asztalt nem tud készíteni belőle. — Most pedig kérj meg egy asztalosmestert és figyeld. Mellőzve a sima és puha fényt, a legvisszásabb fát választja e célra. És addig gyalulja, míg egyszer csak egy csinos asztal áll előtted. Mí módon választattunk ti és én? Kinek ne volna tapasztalata a királyi lakásba való készülésről? Mi nem voltunk szép, puha, finom deszkából, hanem mindnyájan oly durvának voltunk a szemléltetője! Mily nagy szükségünk van tehát a kikészítésre! Tán igen is eltértünk tárgyunktól; bocsássatok meg! Az előbbiekhöz tegyük hát hozzá, hogy a cédrusfa igen nagyra van becsülve.

A cédrusfa törzse körül van növe ágakkal. Ha más fáról levágunk néhány ágat, melyek tán évek hosszú során át nőttek rajta, a hiány miatt a fának igen szomorú képe lesz. Ám nem így van a Libánus változataival. Ágai oly sűrűn nőnek és lombosan, hogy fel sem tűnik egy-két ágának az eltávolítása. Mit gondolsz mindezekre? Hogyan van a világi életben, ha a halál szakaszt magzatot a szülőtől? Hol a vigasz, a remény? Vagy ha csalódások érik őket? Nem így Isten szentjei! A cédrushoz hasonlóan igaz rokonságban vannak egymással. Szeretettel ölelik egymást magukhoz. Különösen a nőtestvérek élnek nagy szeretetben s a visszavonás szellemét messze távol üzik körülből.

A cédrusfa menhelyt ad a szél és vihar ellen. Hát az Ur népe? Mindmegannyi felüldítő forrás. Szívesen gondozzák az utazó vándorokat. Ha másképp nem tehetnek, de egy pohár vízzel szolgálnak a szükség idején.

Egy másik tulajdonsága a cédrusfának, melyre felhívom a kedves testvérek figyelmét az, hogy nemcsak magasra nő, hanem csoportosan is tenyészik és igen szereti a tiszta levegőt. Ezért van hazája Siria hegyein, mert erős ott a lég a hegyek tetein. Nagyritkán magánosan is található, de inkább csoportosan. Harminc tagból álló csoportot ismerek Marosujvárt, egy 400-ból állót a Zsilvölgyében, még egy másikat M.-Vásárhelyen. A legnagyobb csoport Newyorkban van. Egyszer találkoztam egy testvérrel, ki örömmel tudatta velem, hogy eladta minden ingatlan vagyonát lakóhelyén, csakhogy a csoporthoz — a kedves testvérekhez költözhessek. Nőnek, mint a Libánus cédrusa...

Gondoljunk csak rá  
 e hegytetőn nőtt fákra.  
 Fejlődésben mennyi  
 erő veti hátra!  
 Mennyi vihar éri,  
 orkán rázza gyakran!  
 Semmi nem árt néki,  
 virul szakadatlan!

Mit tud a völgy fája?

Lágyan zsongó habok  
 futnak el mellette,  
 Daloló madárhad  
 száll-száll el felette.  
 S ha forrón tüzi rá  
 sugarát a hős nap,  
 Mámoros felhőktől  
 élévséget kap.  
 Vagy ha kimerülve  
 tovább már nem állja,  
 Az enyészet keze,  
 elmulás jelmeze  
 segítve jár vele,  
 Csendes pihenőre  
 szemfedőt sző rája.

Orkán vihar zúghat,  
 nagy erőre juthat,  
 Libánus cédrusi  
 ki nem törettetnek.  
 Hegyről le a mélyre  
 hullni igen félne,  
 Méltósága, fénye  
 nem volna megvédve;  
 Azért áll szilárdan.  
 Miért teszi bátran?  
 Ha egyedül van is,  
 mért néz daliásan?  
 Elve az áldással,  
 szép haladást tettek:  
 Kősziklába mélyen  
 begyökerezettek.

Az igazaknak erős és biztos horgonya a Jézus Krisztus, ki rendíthetetlen kőszikla. Ők el nem tántoríttatnak, akármilyen heve-

sen fujjon a tudomány szele. Biztosak és erősen állanak az Ur dolgaiban, mert szorgalmatosok abban. A fundemantom jó, amelyre építettek, azért képességük teljessége szerint ellenállanak minden gonosz befolyásnak és nőnek bármely helyen. Ha az örökkévaló sziklát, melybe kapaszkodtak elhagynák, a földre esnének és összetörnének. A jövő társadalom vezetői tiszttségét elveszítene és leloketve a hegyről a sötétség völgyébe jutnának: a második halálba.

A cédrus-fának kellemes, de egyben igen erős illata van. A rovarok nem szenvedhetik, ezért nem is mennek közel hozzá, attól félve, hogy megsemmisülnek. Ilyen valami van a szentek jellemében. Az Ur ügyéhez való szigorú ragaszkodásukkal — mely mások előtt bolondságnak tetszik — bosszantják a tudomány doktorait, kiknek minden munkája most a megsemmisülés szélén áll, mert nem volt az isteni tanács szívében és elméjükben. A csufondáros emberek nem szenvedik el a szentekkel való társalgást. Elkerülik őket és megvetik. Avagy nem ezt teszik-e?

A lassan növekedő cédrusfa hosszú életű, melyhez életünk hasonlítható. Mi szilárd bizalommal haladunk és nap-nap után nevedünk a kegyelemben, a tudományban és erőben. Biztosítva van halhatatlanságunk, ha hűen teljesítjük Istennek tett fogadásunkat. Zsolt. 116:14.

A Libánus határából folyik ki a Kádes folyó, mely a Földközi-tengerbe ömölve, elenyészik. Kádes azt a szent folyót jelképezi, mely említve van a Jelenések könyve 22:1. versében. Ez a folyó az Ur összes szenteit magában foglalja, a 144.000 élővízforrást, kik a Jelenések könyve 14-ik részében is említve vannak. Nem sok idő múlva ez a 144.000 forrás egy nagy folyammá lesz Isten trónján, az ő szent hegyén, honnan az élet vize árad az Isten országába... Ez a képlet Kádesnek, a szent folyamnak. Ezen a hegyen kezdett fejlődni a Libánus cédrusa, a királyi ország és fokozatosan hatalomra tesz szert, amint tagjai befutják vándorpályájukat az élet hullámozó tengerén és hűségük elismerésével, Isten kegyadományaképpen felemeltnek a királyi papságra. János úgy mondja a „Jelenés“-ben, hogy „a nagy víz, melyet láttott, népek azok és nemzetek“. Miképpen Kádes vize megindult, a forrásból és nagygyá növe táplálta a tengert, aképen az élet folyóvize is megindul, hogy tápláljon, neveljen minden nemzetet.

Mindez igen csodálatos sok biblia olvasás előtt. El sem hinnék ezek, hogy ennyi szépséget rejthet magában egy bibliai vers.

Fentiekkel kapcsolatban most egy másik szöveghez jövünk, mely a 37-ik zsoltár 35-ik versében található. Az Ur azt mondja a versben, hogy a gonoszok úgy kiterjeszkednek mint a zöldelő fák. Jelen vizsgálódásunk

da irányul, hogy megismerkedjünk a vad fa tulajdonságaival, melyek nagyon találóan mutatják a gonosz emberek jellemét, nagyon különbözve a pálma- és a cédrusfák jellegzetes jellemektől. A Csendes-óceán partján hatalmas erdőségek vannak, melyeket vad fák alkotnak. Majdnem minden vidéken megtalálható azonban ez a közönséges növény. Nem nő magasra mint a pálmafa, de lombos állásúval meggyerő formát mutat. Ezért névelve szivesen tenyésztik még házuk előtt is. Továbbá jó árnyékot ad a nap hevében, az eső ellen pedig menedéket, mert sűrű lombja között át nem hatol egykönnyen az eső, sem a napsugár. Szóval nagyon meggyerő kívülről és távolról. De menj csak meg, és hallgass meg, mindjárt elhallgat dicséreted, meggyerő ítéleted, mert látni fogod, hogy az aljától a tetejéig csupa viasz, facsáros, durva fák vannak.

A gonosz is nagyon szépnek tünik fel távolról, de közelről megismerteti magát. A fát csak lefelé, hanem felfelé is meg kell vizsgálnunk, hogy teljesen megismerjük tulajdonságait. Hát a gonosz nem így? De igen. Mert ez is mint a lombos vad fa, ellene áll az igazság esőjének és a világosság sugárainak. Isten beszédét hazudtolja azok előtt, akik növekedni szeretnének az isteni dolgokban és az áldás elnyerésében. Nem hasonló az igazak puha szívéhez.

A vad fa szíve a legkeményebb. Gyümölcsöt nem hoz, csak ahhoz hasonló csalékony magvat. Magát gazdagítja, mint a gonosz, aki csak magának terem a jótékonykodás, barátságosság, becsületesség és szívélyesség színe alatt.

Gyökere a pálmafától eltérően messze szétágazik a földben, hogy elszívja más növényektől a tápanyagot. A gonoszok is szeretnék összekaparni az egész világot.

San-Franciskóban láttam egyszer, hogy a vad fa gyökerét a tűz is alig volt képes megsemmisíteni. A gonoszok önzése is nehezen szűnik meg. 1. Tim. 6:10; Mal. 4:1.

A vad fa levele megdörzsölve olyan szagot ad, hogy az ember feje megfájul tőle. Azért vigyázzunk. Nehogy szembeálljunk a gonoszokkal, mert az nagyon sok fájdalmat és sérülést okozna nekünk.

Kedves Testvérek! Igyekeztek a pálmafához hasonlóan növekedni és mint a Libánus cédrusa! Ne vessétek el bizodalmatokat, melyet vittetek mennyei Atyánknak a bibliában feltárt, ihletett szavaiból, mert ebben találtok vigasztalást és legnagyobb gazdagságot! Ez az, ami kielégíti éhező és szomjúhozó lelkeinket. Isten áldása legyen művelésük!

## AZ ÁLLATOK TEREMTÉSÉNEK A CÉLJA Irta: L. C. P.

**KÉTSÉGTELEN**, hogy minden kutató szellemű ember, különösen pedig azok, akik elérték az érett kort, gyakran vetették fel a kérdést, hogy mi hasznos célja lehetett az élő lények ily végtelen sokféleségét megteremteni, amint azt a földön látjuk. Ezek közül igen soknál nehéz meglátni, mi hasznára voltak az embernek és a földnek.

Ha gondolkozunk azon a szentíráti kijelentésen, hogy a föld nem hiába teremtett, hanem lakásul lett alkotva (Ésaiás 45:18) és arra lett szánva, hogy örökre megmaradjon, (Zsoltár 104:5; Prédikátor 1:4) és hogy az ember azért teremtett, hogy uralkodjon rajta és mindenben, ami rajta van, és hogy parancsot kapott, hogy szaporodjon és sokasodjon és töltsen meg a földet (1 Mózes 1:26-28), arra a gondolatra jutunk, hogy az ember állandó lakójául van kijelölve. Más élőlények ideiglenes célt szolgáltak, hogy kivesse nekik egy hézagot addig az ideig, amíg a föld egészben véve alkalmas állapotban lesz, hogy az ember állandó lakhelyéül szolgáljon.

**A GONOSZ ÁLLATOK KIHALÓFÉLBE VANNAK**

Tudjuk azt is, hogy minden sokféle élőlénynek része volt abban, hogy segítette a földet olyan megfelelő állapotba hozni, hogy

az ember örökös otthona legyen; mikor aztán a dolgukat elvégezték, el fognak mulni, kivéve azokat, amelyek nem fogják zavarni az embert, hanem ellenkezőleg, hasznára és kényelmére lesznek. Ez utóbbi kijelentés bizonyítékául gondoljunk a Mindenható próféta szavaira Ézékiel 34:25 versében, hogy ő „a gonosz vadakat a földről megszünteti, hogy ők (az emberek) bátorságosan lakhasanak a pusztában és alhassanak az erdőben.”

Hogy a helyzetet teljesen megérthessük, szükségesnek látszik, hogy visszamenjünk az Azoik (élőlény nélküli) korig, addig az ideig (közel 48000 év), mikor az első munka megkezdődött a földdel, hogy az ember lakásául elkészíttessék. Anélkül, hogy minden részletre kiterjeszkednénk, azt akarjuk mondani, hogy ésszerű feltevésnek tartjuk, hogy a föld abban az időben részben izzó, részben gáznemű állapotban volt. Abban az időben az egyes ércek, arany, ezüst, réz, vas stb. gáznemű állapotban voltak mind azokkal az elemekkel, amelyek most a mi tengereinket, tavainkat, folyóinkat képezik, ködszerű gőzök sűrű tömegeiben vették körül a központi izzó magot és valószínűleg

odaig terjedtek a központtól, milyen messze van most a hold.

#### A NÖVÉNYI ÉLET, MINT TISZTÍTÓ TÉNYEZŐ

A lehűtés folyamata fokozatosan ment végbe, míg a harmadik „napon“ (több, mint 14000 évvel a kezdet után, mert minden nap valószínűleg 7000 évig tartott) kéreg képződött és szárazföld kezdett keletkezni, elkülönítve a földön a föld felületén lévő vizektől és fokozatosan, amint a körülmények növekedésükre és fejlődésükre nézve kedvezők lettek, a növényi élet egyes alacsonyabb formái kezdtek megjelenni, olyanok, amilyenek az akkori légköri állapotoknak megfeleltek. Mikor aztán a körülmények fokozatosan egyre kedvezőbbekké lettek, a növényi élet más formái kezdtek felbukkanni.

Az éghajlati és légköri viszonyok előrehaladtával a növényi élet korábbi formái elmúltak, mert nem tudtak a változott viszonyokhoz alkalmazkodni, mikor más és többféle forma jelent meg, amint a körülmények minden fajtára nézve egyre kedvezőbbek lettek.

Nyilvánvaló, hogy ebben az időben lélekző lény, amilyet mi ismerünk, nem létezhetett, mert mindezek sok oxigént kívánnak meg a levegőben, amelyet belehelnek és ez az elem ebben az időben nem volt meg a légkörben. De nemcsak, hogy így volt, hanem a légkör annyira telítve volt a szén különböző formáival, hogy ez magában véve is megakadályozta az állati élet létezését.

Tudott dolog, hogy az oxigén nagyon vonzza a többi elemeket és valószínű, hogy eredetileg nem létezett szabad állapotban a légkörben, hanem csak más földi elemekkel való összetételben. Ezért érthető, hogy a növényi élet különböző formái azt a célt szolgálják, hogy egyéb elemek mellett a földből oxigént vegyenek ki, melynek következtében az oxigén megszabadul a többi elemektől és a növény levelein keresztül jut a levegőbe. Az is ismert dolog, hogy a növényi élet minden formái a szén szabadon vesznek magukba a levegőből.

#### AZ ÁLLATI ÉLET, CÉLJA SZOLGÁLATÁBAN

Ez a folyamat tehát, hogy a növények a légkör fölösleges szénét megszabadítván, úgy kellően felszabadítván az oxigént, hogy lehetővé váljanak az állati élet legalacsonyabb formái, igen nagy időt vehetett igénybe. A növényvilág nagyon buja lehetett, mikor lerakattak a nagy szén- és olajkészletek. Azt olvassuk, hogy csak az ötödik napon (több, mint 28 ezer évvel a kezdet után) kezdtek megjelenni az állati élet egyes alacsonyabb formái.

Fokozatosan aztán, amint az éghajlati és légköri viszonyok kedvezőbbekké lettek, az

élet más és több formái jelentek meg a színen, míg a korábbi formák eltűntek, melyeknek mindegyike bizonyos körülményekhez volt hozzáalkalmazva és ezen körülmények megváltozásával fokozatosan eltűntek, átadván helyüket másoknak, amelyek jobban hozzáalkalmazkodtak az új körülményekhez. Még az is elképzelhető, hogy ezek közül egyesek úgy voltak megalkotva, hogy többé-kevésbé hozzá tudtak alkalmazkodni a változó körülményekhez, és hogy a táplálkozási, éghajlati stb. viszonyok ilyen megváltozása kisebb változásokat is megkívánhatott a szerkezetben, ami látszólagos bizonyítékot szolgáltatott a fejlődés elméletének.

#### AZ EMBER MEGJELÉNESE A SZÍNEN

Azonban egészen nyilvánvaló, hogy az összes éghajlati változások egyáltalán nem voltak fokozatosak. E változások némelyike nagyon hirtelen ment végbe és gyökeres átalakulással járt. Azonban akár fokozatosan, akár hirtelen történt is mindez, a folyamat tovább tartott, amíg végre aztán a hatodik „nap“ végén (közel 42000 évvel a kezdet után) a körülmények elég kedvezők lettek (noha csak 7000 év múlva az elért tökéletes állapot után), hogy az ember színre hozott, mint a földi teremtes koronája, és a föld királyává lett, amint az a Zsoltár 8:4-8 verseiben le van írva.

Tehát a növényi- és állati élet sokféle formája a legalacsonyabbtól a legmagasabbig, valamennyi kivette a maga részét abból a folyamatból, amely arra készítette elő a földet, hogy az ember állandó lakása legyen. Még a legalacsonyabb földi féreg, valamint a hangyák, amelyek a földbe fúrják magukat, mind segédkeztek abban, hogy előhoztak alulról bizonyos mennyiségű földet, lerakván azt a felszínre; ily módon esetleg sok ezer éven át agyagossá, porhanyossá tették a föld felszínének egyes részeit, alkalmasabbá téve azt a megművelésre és arra, hogy az embernek hassnos termést hozzon.

#### ISTEN FELHASZNÁLJA AZ EMBER ÉRTELMEÉT

Még maga, az ember is, mialatt a rossz megtapasztalásából tanul, mikor a még tökéletlen föld tüskéivel és töviseivel küzd, segédkezik a föld megígért Édeni állapotba hozatalán. Nagy öntöző és csatornázó munkájával, a folyóknak kihasználása erő előállítására és sok másféle módon segédkezik a kívánt eredmény létrehozatalán.

Ily módon körülbelül mostantól 1000 év múlva és 49000 évvel a munka megkezdése után a föld ilyen módon állandó rendezett állapotába jut és tökéletesen alkalmas lesz az ember örökös otthonául.

Látjuk tehát, hogy mindegyik kor vagy

orszak a nagy Teremtő fensőséges akaratát hajtja végre. Minden teremtési nap" saját célját szolgálja a végső nagyság és szépség felé, amelyet Isten kijelölt. A következő ezer éven belül kétségtelenül bekövetkezik az éghajlati viszony megváltozása; a farkvidékekről eltűnik minden jég és még

a kopár terület is zöldben fog pompázni. Kétségtelen, hogy sok állat, melyet most ismerünk, ki fog pusztulni, míg azok, amelyek az ember társai kell, hogy legyenek és amelyek az ő élvezetére és kényelmére valók, meg fognak maradni és szaporodva megsokasodnak.

## EGY ÉS MÁS A HARANGOKRÓL

A LEGRÉGIBB időkben a harangszót használták az időbeosztás megjelölésére, az Istentiszteletre és imára való hívásra, öröm- és bánathirek tudtulatására.

A világtörténelem sok véres fejezetét vergek ki a harangok.

A szicíliai vecsernyekor 1282-ben Krisztus után az estharang kongása volt a rettenetes el a legborzalmasabb tragédiák egyikére, melyeket a történelem feljegyzett, mikor a szigeten majdnem minden francia embert megölték.

Még ennél is rémesebb volt, ami a Szent Bertalan éjszakán történt Párisban 1547 augusztus 24-ikén. A templomi harangok megszólalása jelezte a hugenottáknak nevezett francia protestánsok lemészárlásának a kezdetét, amikor 100.000 ártatlan ember életét oltották ki.

Ezt a hőstettet **keresztények** vitték végbe, akik csak névleg voltak azok. Az igazi keresztény ember szívében és lelkében állandóan csengenek Jézusnak e szavai: „Állj azokat, akik átkoznak tégedet, tégy jót azokkal, akik gyűlölnék téged és imádkozzál azokért, akik megvetnek és üldöznek. Akkor meg lesz a te jutalmad a mennyeknek országában.“

### A HARANGKÉSZÍTÉS RŐL

A harangöntés művelete ma nagyjában ugyanaz, mint évszázadokkal ezelőtt volt. Téglából megépítik a harang belső és külső felületének a formáját úgy, hogy a kettő között üreg marad, amelybe a megolvasztott ércet beleöntik. Az üreg nagysága megfelel a harang megkivánt vastagságának. Az olvasztott ércet a beöntés után keményedni hagyják, ami nagyobb harangoknál hetekig is eltart.

A harangok különböző ércből készülhetnek, azonban a legrégebb időkől fogva viszszamenőleg egészen Ninivéig, a legkedveltebb érc egy réz- és ónkeverék volt megfelelő arányban a különböző hangok kihozására.

A harang minősége nemcsak az öntésmódtól és az érckeverék finomságától függ, hanem az ércnek helyes arányáról a harang nagyságához képest.

Jó harang az, amely, ha megszólal, kiadja az ugynevezett összhangzó hangot és ez állítólag akkor van így, hogyha egy zeneértő

ember egész könnyen meghatározhatja ezt a hangot.

### NEHÁNY NEVEZETES HARANG

Luciánus Krisztus után 180-ban olyan esz-közről emlékezik meg, amely úgy harangozott, amint folyt a víz, hogy mérje az időt. Nehány igen régi harang található Angliában; a legrégebb négyszögű, amely vékony vaslemezekből van összeróva.

A Szent Patrik harang Belfastban a 6-ik századból való. Gyönyörű drágakövek ékesítik és igen szép arany- és ezüst-faragványok. Hat hüvelyk magas és 5 hüvelyk széles. Ezekben a régi időkben a harangok kicsinyek voltak.

A legszebb hangok és a leghosszabb utánrezgések akkor jönnek ki, hogyha a harang egy darab ércből készül. A 11-ik században az orleánás-i székesegyháznak egy tonna sulyu harangot ajándékoztak. Ez az óriás harang bámulatba ejtette a világot.

Az azóta lepergett századok meghozták a harangok aranykorszakát.

A „Jacqueline de Paris“ nevű harang, melyet 1400-ban öntöttek, hét tonna sulyu. A kanadai Montrealban a Notre Dame templom harangja 14 és fél tonnát nyom.

Angliában a legnagyobb harang a londoni Szent Pál katedrálisban van, melynek sulya 17 tonna. Hires harang Londonban az ugynevezett „Big Ben“ a parlament óratornyában. A „Big Ben“ sulya 13 és fél tonna. Kedvező légköri viszonyok mellett igen messzire hallható.

Még nagyobb harangok vannak a keleti országokban. Pekingben van egy harang, amely ötvenhárom tonnát nyom. A világ legnagyobb harangjával, amely használatban van, Moszkva dicsekedik, amelynek sulya 120 tonna. De ez a harangóriás csak fél akkora sulyu, mint az a harang, amelyet ugyanebben a városban öntöttek 1773-ban. Egyesek azt mondják, hogy ezzel a haranggal sohasem harangoztak, mert a kohóban megrepedt. A harang magassága 18 láb, átmérője 22 láb, kerülete pedig 60 láb. Ez a harang most kápolnául szolgál.

### A HARANGTORNYOK VAGY KAMPANILLÁK

A harangok jelentősége fokozódott nagyságuk növekedésével, mert szükségessé vált magas tornyok felállítása, hogy a hang nagyobb távolságra legyen hallható.

Ezek a harangtornyok néha úgy épültek, mint a templom egy része, néha pedig egész külön. Olaszország harangtornyai az ugynevezett kampanillák a leghiresebbek, amelyek az építészet remekeivé fejlődtek. Egyik legfinomabb kampanilla a világon a velencei Szent Márk templom, amely nem régen összeomlott és eredeti szépségében újból felépült. Szépség dolgában Giotto Bondone kampanillája florenceben túltesz valamennyin. Krisztus után 1334-ben kezdték építeni és 1350-ben fejezték be. 275 láb magas, öt emeletes és fekete, fehér márványból van. Gyönyörű domborművek díszítik, amelyek felett bemélyedések vannak, bennük a patriarchák és a próféták szobraival.

Giotto már nem látta készen, mert három évvel az építés megkezdése után meghalt. Mégis mai napig áll, mint a szobrászat és művészet kedvelői által megbámult ragyogó műemlék.

Nagyon érdekes a Pisában a székesegyház ferde tornya, amely 150 láb magas és a függőleges vonaltól való ferdeség 13 láb. A tornyot, amelynek átmérője 51 láb, 1174-ben kezdte építeni Bonanno és Wilhelm Innsbruck német építész fejezte be. Egyesek a talaj tulajdonságára vezették vissza a ferdeségét. Mások szerint pedig az lett volna a tervező határozott szándéka.

Említésreméltó, hogy a híres tudós Galilei ezt a tornyot használta a tizenhetedik században a föld nehézkedési törvények levezetésére.

Galileit azután a római papok felhívták, hogy vonja vissza azon állítását, hogy a föld forog a nap körül, mivel akkor az volt a hit, hogy a nap forog a föld körül. „Isten Bárányának szelid lelkű követői” kínzásokkal fenyegették meg az ősz férfit, hogyha nem engedelmeskedik. Ma az emberek már felvilágosodottabbak és a világosság meg növekedni fog! — Esaus 30:26.

#### A HARANGJÁTÉK

Már régen szokásban volt különböző nagyságu harangokat egymás mellé akasztani és egyik a másik után megszólaltatva harangjátékot ad és a harangok számának a növekedésével a harangozás valósággal művészi feladat volt. A harangokat a hangskála szerint állították össze és vagy „futamat” vagy „változatot” harangoztak ki. Ilykép van összeállítva a róm. kath. főtérsi templom részére vásárolt 4 harang is, melyet nem régen állítottak fel Kolozsváron.

A harangozás igen kedvelt művészete lett a 17-ik századnak.

Egyes országokban, különösen Hollandiában, Belgiumban és Németországban a harangjáték mechanikus szerkezettel megy végbe. Néha 60-70 harang a hangok végtelen

változatával elragadóan szép játékot produkál.

#### A HARANGOK NYELVE

Egyes harangok kongásának csodás hatása van az emberi fülre annyira, hogy sok ember ábrándozásba merül, hogy arról a meséről ábrándozzon, amelyet a harang mesél neki.

Egyes időszakokban a harangok nagyon vidám hangokat adnak ki, amelyek sokakat megörvendeztetnek. Míg máskor könnyeket csálnak ki a kongásukkal, felidézvén a boldog napok emlékeit.

#### A HARANGOK A BIBLIÁBAN

A Bibliában különösen a kis harangokról (csengőkről) van szó, amelyek Izrael főpapjával a „dicsőség és szépség” ruházatát ékesítették. A főpap típusa volt Jézus Krisztusnak. Fontos jelentőség fűződik mindenhez, amit Isten elrendezett. Ezen harangosok jelentőségével kapcsolatban Russell lelkész ezeket mondotta:

A „felső ruha”, amely kék volt, az a hit hűségét képviselte. Ennek a rojtjai arany csengőkből voltak (valószínűleg) liliomformájúak és gránátalmákból. A gránátalma kiváló finom gyümölcs lévén, azt mutatta, hogy a Megváltó munkájának hűséges elvégzése gazdag gyümölcsöt termett — az elhibázott életü emberiség megváltását. Az arany-csengők azt jelentették, hogy amikor a Főpap megjelenik fényben és ragyogásban, az áldozati munka gyümölcse nyilvánvaló lesz mindenki előtt — hirdettetni fog az egész világnak, ahogyan a tipushban a csengők egész Izraelnek hirdették. Jelzi ezt a szoros közelség: A csengők felhívták a figyelmet a gyümölcsre. (Lásd 2 Mózes 28:31-35; Tabernakulumi Árnycök 30. oldal).

Egy másik fontos utalás a harangokra, amely Isten országára vonatkozik, amikor teljesen fel lesz állítva a földön, Zakariás 14:40 versében található: „Azon a napon a lovak csengettyüin is ez lesz: „**Az Úrnak szenteltetett.**”

Lovak tanításokat vagy tanokat képviselnek, amelyek igazak vagy hamisak lehetnek. A kérdéses hely mutatja, hogy amikor Isten országa felállított, az összes hamis tanokat, amelyek kiforgatják Jehova jellemét, mint amilyen a „Háromság” az „emberi lélek halhatatlansága” és több ilyen, amely annyira megzavarta az emberiséget, eltűnik és viszont minden tanítás, amely igaz, csengő tiszta hangjához hasonlóan hirdetni fogja a Mindenhatónak jóságos hajlandóságát.

Nem csoda tehát, hogy más helyen olvasunk: „Sőt hallám, hogy minden teremtetett állat... ezt mondja vala: A királyi székhely ülőnek és a Báránynak áldás és tisztesség és dicsőség és hatalom örökkön örökké.” — Jelenések 5:13.

vél az „Eleven Ujság“ szerkesztőségétől

Pécs, 1924 szept. 30.

Kedves Kollega Ur!

Mély tisztelet és hálaérzet között köszöntök Önt.

Ezen első üdvözetünk alkalmával kifejezzük mérhetetlen boldogságunkat, hogy megismertük azon utat, mely Isten országához vezet.

Utunk nehéz!...

Szenvedések hosszú láncolata vár reánk. Vesztüket érző sátánok és tébolyodott, gonosz szellemek feszítik keresztre az igazság hirdetőiben az Igazságot, az egy igaz Krisztus követőiben a Krisztust.

És mi mégis hiszünk a feltámadásban, az aranykorszakban, hiszünk Isten országának eljövételében.

Hitünkéről azzal teszünk bizonyosságot, hogy még a börtön sötét torkában is megfujjuk a lángot, meggyújtjuk a fáklyát és meglobogtatjuk a zászlót, hirdelve ott is Isten országának jó híreit: amely örök élettel, szabadsággal fogja megáldani a szenvedő embereket.

Addig is egyik kezünkben a toll, másikban a Biblia és ha Isten velünk, — ki ellenünk?

Igaz baráti szeretettel Krisztusban:

Zakár László, szerkesztő.

Hiebert s. k., Gruber s. k., Scheiblein József s. k.,

Bihari B. Béla s. k., Gotthár Antal s. k.,

Somogyi Gyula s. k.

### Emény szavak, igaz szavak

NAGY igazságot tartalmazó kijelentést, mely egyúttal korunk időjele is — veszszük kivonatosan az „Önkéntes-sereg“ — felhívásából az ifjúsághoz:

„A világháború nagyon megviselt minket. Az emberiség bűnrészessége ebben gyökereitől feltárult előttünk. A mi részünkre a háború egy belső „világrendszer“ összeomlását jelenti, amely látszatra, hatósági tekintélybeli bizalomra, uralkodási vágyra, pénzvívargásra és brutális erőszakra volt felépítve. E világbirodalomnak össze kell omolnia, mivel az emberiség szabadság mozgalmának mind nagyobb méreteket ölt. Hinni szeretünk, hogy a volt háború az emberiség történelmében a végső vonás. Mi úgy érezzük, hogy egy új világ felépítésére vagyunk hívva.“

„A régi, pusztulásra szentelt világnak sajnáltságos benső lényege a határt nem ismerő egoizmus. Ennek a bélyegét látjuk reásütve az egész életre. Ettől nem kiméltetett meg sem gazdasági élet, iskola, nevelés, család, művészet, sem a tudomány. Társadalmi életünknek éppen a középpontján, a

termelésnél hágott a legmagasabb pontra az egoizmus a tőkében. „Nyereség“ — ez az az aranyborjú, mely az emberiségnek mind szélesebb köreit vont a magához vaksággal sujtva őket. Ennek szolgál a létfenntartás nehéz kényszerétől üzetve az emberiség nagyrésze is — a proletáriátus.“

„Az állampolitika és az egyház az igazságtalanságot és jogfosztást dicsőítő lepelbe burkolták. Patriotizmussal és szentképüsködéssel igazolták rettenetes társadalmi „rendszerünk“ egoizmusát és cselekedeteit, így hallgattatva el az emberek lelkiismeretét. A „meglévők“ szükséges voltáról annyira „meggyőzték“ az embereket, hogy az emberek túrték, hogy gyilkolásra képeztesse ki, hogy az „egoizmus“ és „profit“ parancsára mérsárolják egymást. Egy erkölcsstelen tudomány és lepenzelt zúgírászkodás hasonlókép a pénz uralkodó szolgálatában áll. Még a leggyöngédebb köteléket is, mely rendeltetéséhez fűzi az embert, szétvágják: a vallást Krisztustól. Ennek zászlóvivői, egyházak és papság, reformáltak és katolikusok legmegbízhatóbb támogatói voltak ennek „az isten akarata szerinti szent rendszernek“, mely minden egyéb, csak az a világ nem, amelyet Krisztus hirdetett.“

„Az egoista társadalmi rendnek pusztulnia kell, mivel az ember társas élete éppen nem gyűlöleten és kölcsönös kizsákmányoláson, hanem csakis kölcsönös segélyezésen, szereteten és barátságon nyughatik és virágozhatik. Ezt a hitet, hogy csupán a szeretet, a valódi szociálizmus képes egy új és szebb világot felépíteni, ezt a hitet, ezt a meggyőződést kiírhatatlanul szívünkben hordjuk, mivel mi hiszünk a Názáreti Jézus szavainak igazságában. Mi azt az elvet, melyet ő hozott be erre a világra, de amelyet az ő szolgálói elárultak — a felekezeti és dogmaiasság körmei közül ki akarjuk szakítani, mert egyedül csak ez lesz képes átalakítani az életünket.“

Igazán, valóban — „minden népek kívánása“ béke, igazság, őszinte testvériség, jólét kell és fog is következni, de csak azután, ha egyszer kifordul fundamentom mélységeiből egy nagy földrengésben az egoista világrendszer. — Aggeus 2:6-7; Zsidók 12:26-29.

### Felfedezték Poncius Pilatus ítéletét

A „Daily Express“ hozza azt az érdekes és világgraszoló hirt, hogy a francia Etyhymologica misszió, amely Tunisz déli részén végez ásatásokat, egy eredeti katonai iratot fedezett fel, melyet Poncius Pilatus adott ki, s amelyben megengedi a zsidó tanácsnak Jézus Krisztus elítélését és keresztre feszítését.

# K É R D É S E K É S F E L E L E T E K

## KÉRDÉS:

A „pusztító utálatosság“, melyről szól Jézus Máté 24. rész 15. versében, van-e valami kapcsolatban a miseáldozattal?

## FELELET:

Ugy hisszük, kapcsolatban van vele. Az Írás feltűn-teti, hogy az emberiség megszabadítása egy tökéle-tes ember váltságdíja által mehet csak végbe, mert Ádám gyermekei közül „senki sem válthatja meg az ő atyafiát, sem nem adhat váltságdíjat testvéreért“ (Zsoltár 49:8), mert „nincsen csak egy igaz is“ (Ró-mabeliek 3:10), aki megfelelő értéket adhatna az Igaz-ságnak váltságdíjkép az ő, vagy mások bűneért. „Egy ember (Ádám) bűnesete által jött a bűn és bűn ál-tal a halál és a halál elhatott mindenkire, akiben (Ádám) mindnyájan vétkeztek.“ (Rómabeliek 5:12) Ilykép egy tökéletes, hibátlan, szepőlöten embernek — ki nem Ádám fajából való, kellett előteremnie a váltságdíjat, hogy Ádám, s benne leszármazottjai életet nyerjenek.

Az Írás igazolása szerint e szepőlöten férfi, aki az emberiség megszabadításáért a váltságdíjat lefizette — a Názáreti Jézus — Isten fia volt. Az ő munkája teljesen „befejeztetett“, mint maga mondá a Golgotán, mert Isten az ő áldozatát elfogadta, mert ő „le-két“ (lényét) áldozta fel (Ésaiás 53:10) „nem csak a mi, hanem az egész világ bűnéért is.“ (1 János 2:2) Ilykép e tökéletes áldozat nem szorul kiegészítésre, minélfogva „utálatos“ Isten szemében minden olyan cselekedet, mely az egyedüli megváltást, melyet Jé-zus végzett a Golgotán, helyettesíteni kívánja a mi-sék, vezeklések stb. által, melyek mindenike hallga-tagon Jézus váltságmunkájának elégtelenségét ta-nítja. A zsidó-korszakban bár történtek áldozatok az isteni törvény utasítása szerint, amidőn az izraeli-ták tulkot, kost stb. ölte le „jelképes megtisztulá-skép a nép bűneinek, amelyek azonban csak a meg-jobbulás ideéig (Jézusig) vettettek az izraelitákra, (Zsidók 9:10; 10:4-8) ami példázat a jelenkori időre, mikor áldoznak olyan áldozatokkal és ajándékokkal, melyek nem képesek lelkiismeret szerint tökéletessé tenni.“ (Zsidók 9:9) „Azért a világba jöve telekor (Jé-zus) így szól: *Áldozatot és ajándékot nem akartál*, de testet alkotál nékem (és nem Isten öltött testet, mint azt a hitfelekezetek tanítják). „**ÉGŐ- ÉS BŰNÉRT VALO ALDOZATOKAT NEM KEDVELTÉL.** Akkor mondám: Imé itt vagyok, hogy cselekedjem oh Isten a te akaratodat. Eltörli az elsőt (a jelképest), hogy meghagyja a másodikat (a valódi áldozatot — Jé-zust), mely akarattal szenteltettünk meg *egyszersmin-denkorra* a Jézus Krisztus testének megáldozása ál-tal.“ (Zsidók 10:4-10) „Azután így szól: És az ő bü-

neikről és hamisságaikról többé meg nem emlékezem. *Ahol pedig a bűnöknek bocsánata van, ott nem kell többé bűnért való áldozat.*“ — Zsidók 10:17, 18.

Az isteni igazság életet követelt, (mert „vérontás nélkül“ — mint a Törvény mondja — „nincs bűn-bo-csánat“) (Zsidók 29:22) s így Jézusnak tökéletes em-beri életét kellett átadnia, hogy az Igazság kielégít-tessék. Miután „ember (Ádám) által van a halál, a halottak feltámadása is ember (az ember Jézus Krisz-tus) által van.“ „Mert amiképen Ádám (az át-öröklés törvénye alapján) mindnyájan meghalnak, Krisztusban mindnyájan megelevenítettnek.“ (1 Ko-rinthusbeliek 15:21, 22) „Mert az Isten azt, aki bűn nem tud vala, tevő miérettünk bűnné, hogy mi le-nénk Isten igazsága ő benne“ (Krisztusban) (2 Ko-rinthusbeliek 5:21) „Megigazulunk ezért ingyen Is-ten kegyelméből a Jézus Krisztusban lett váltság ál-tal.“ — Rómabeliek 3:24.

A felsorolt Írásversek ezt világosan igazolják, de az egész új-testamentumnak a megváltás a vezérgon-dolata, mely végigvonul Isten egész tervén. Ép ezért e tökéletes áldozatot pótolni semmivel sem lehet, de nem is szabad, mert mint fentebb láttuk, vérnélküli áldozatot Isten el nem fogadhatott; az ember bűnéért embernek kellett meghalni, a hibátlan, szepőlöten Bá-ránynak — a Jézusnak. S miképen Izraelnél a páska-bárány vérével kellett meghinteni az ajtófélfát és felsőküszöböt, mely távoltartotta a családtól az öl-döklő angyalt s így a biztos haláltól mentettek meg, hasonlóképen kell Isten népének a vérrel, Jézus vérével megkenni szíve ajtaját, hittel magáévá téve a töké-letes megváltó áldozatát. S valamint az izraeliták-nak el kellett fogyasztaniok a bárányt s nem volt szabad semmit sem hagyniok belőle, épúgy kell tenni az *igazi Báránnyal.* Enni kell az ő testét, az az ma-gunkévá kell tennünk s kellőképen meg kell becsülnünk az ő érdemét, mert „aki nem eszi (ilyen értelemben az ember Fiának testét, nem létszen annak élete.“ — János 6:53-63.

Ez a vér, a Jézus vére, drága dolgokat beszél (Zs-dók 12:24) a hívő léleknek. Értelmesen beszél annak „akinek van füle a hallásra“, arról a nemes áldozat-ról, akinek érdeme által az egész emberiség fel-fé szabadíttatni a bűn és a halál rabszolgasága alól a közeljövőben — Isten országában. A miseáldozat hát nem hiába van pusztító utálatosságnak feltűntetve, amely ott áll a „szent helyen“, a keresztyénségben. Jézus megváltási munkájának a helyén, *ahová nem ké-lene helyeztetnie*, ahová helyezték a sötét korszak-ban, lealacsonyítva az által a golgotai áldozatot, a kéletlen emberek ceremóniája, emberi tradíciók-tal! E tévedés sokakban *elpusztította* az igazi me-gváltás tanának helyes megismerését, miért is utá-tos cselekedet, Jézus és mindazok előtt, akik el-merik és becsülik annak a drága vérnek az értékét „amely kiontatott sokaknak (az egész emberiségnek) bűneik bocsánataért.“ — Máté 26:28.